



Goigs a sant Gaietà de Thiene

Els Prats de Rei

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: Plaça de Cal Font, s/n (08700 Igualada)
Emplaçament A l'arxiu de la Biblioteca Central d'Igualada.
Alçada: 608

Coordenades:

Latitud: 41.70552
Longitud: 1.54159
UTM Est (X): 378661
UTM Nord (Y): 4618109

Classificació

Número de fitxa 08170 - 114
Àmbit: Patrimoni moble
Tipologia Objecte
Estil / època: Contemporani Popular
Segle XIX
Any 1885
Autoria de l'element: Impremta: Subirana (Barcelona)
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: El full està lleugerament estripat.
Protecció Física
Accés Restringit
Ús actual: Científic
Titularitat Pública
Titular: Biblioteca Central d'Igualada. Plaça de Cal Font s/n (08700 Igualada).
Autoria de la fitxa Jordina Sales Carbonell
Data de registre de la fitxa: dc., 02/11/2016 - 01:00

Descripció

Es tracta d'un full de goigs conservat a la Biblioteca Central d'Igualada, amb el títol: 'Goigs del gloriós sant Gayetà de Thiene, fundador, se celebra sa festa lo dia 7 d'agost. Se venera en la parroquial Iglesia de Prats de Rey, bisbat de Vich', d'autoria anònima. Es tracta d'un exemplar imprès sobre paper a una tinta (negre) i per una sola cara; al revers no s'hi ha practicat cap tipus d'impressió. No conté cap tipus de numeració ni de referència del tiratge.

Presenta la següent estructura compositiva: dins d'una orla consistent en una sanefa amb motius vegetals, en primer lloc es presenta el títol dels goigs a la capçalera; a continuació, s'ha gravat la representació de sant Gaietà de Thiene emmarcada dins d'un requadre doble (el més petit fet amb dues senzilles línies paral·leles i el segon a base d'una sanefa de fulles d'heura) i flanquejada per dos craters amb ornaments vegetals; a continuació, la lletra dels goigs distribuïda en tres columnes separades per dos corondells consistents en dues senzilles i fines línies verticals; la lletra conté tota una sèrie de variacions ortogràfiques pre-normatives. Després de les tres columnes que contenen els goigs pròpiament dits, apareix una exhortació al Sant amb un 'ora pro novis' catalanitzat ('pregau per nosaltres') i un 'ut digni efficiamur promissionibus Christi' del Salve Regina també catalanitzat ('perque siam dignes de las promesas de Nostre Senyor Jesucrist'); a continuació, i per finalitzar, en quatre línies que ocupen tot l'ample de la orla, s'ha inclòs un oració. La indicació del taller o estamper del full (Barcelona-Imp. Subirana, Portaferri, 16) s'ha fet dins la mateixa orla, just a continuació de l'oremus, on també consta l'any de la impressió: 1885.

Observacions:

A la Biblioteca Central d'Igualada es conserva un original.

Història

Aquest full de goigs a sant Gaietà de Thiene fa referència a la veneració de que era objecte aquest sant a l'església parroquial dels Prats de Rei.

Els goigs són composicions populars de caràcter poètic, en forma de vers, per ésser cantades en actes religiosos (misses solemnes, aplecs, processons), que es van començar a popularitzar a partir dels segles baix-medievals i moderns. En inici els goigs estaven dedicats sobretot a la Mare de Deu, però aviat es van fer extensius també a Crist i als diversos Sants.

El goig més antic conservat a Catalunya ('Ballada dels goigs de Nostra Dona en vulgar català a ball rodó') és del segle XIV i es troba inclòs al Llibre Vermell de Montserrat, però es tenen notícies indirectes de que en el segle XIII ja se'n cantaven. Al tractar-se de composicions de caràcter popular, eren bàsicament de transmissió oral i no és fins els segles XVI-XVII que es comencen a publicar massivament, a iniciativa de les respectives parròquies, per ser distribuïts de manera generalitzada entre els fidels. La costum continua encara avui.

Els goigs constitueixen una valuosa font d'informació històrica, etnològica i religiosa, ja que les lletres solen contenir llegendes, referències a festes, episodis històrics, descripcions d'oficis, mencions a edificis religiosos, etc.

Una completa col·lecció de goigs dels Prats de Rei és custodiada actualment a la Biblioteca Central d'Igualada, on en els últims decennis s'ha tingut cura d'efectuar una recopilació sistemàtica dels goigs de la comarca de l'Anoia sota la direcció i iniciativa de M. Teresa Miret i Solé.

Bibliografia

-BISBAL SENDRA, M. Antònia; MIRET SOLÉ, M. Teresa; MONCUNILL VIDAL, Conxa (2001): Els goigs a la comarca de l'Anoia, Ed. Fundació Salvador Vives i Casajuana, Barcelona, p. 319.

Enllaços d'interès:

<http://algunsgoigs.blogspot.com.es/search/label/Prats%20de%20Rei>

GOIGS
DEL GLORIÓS SANT GAYETÀ DE THIENE, FUNDADOR.

SE CELEBRA SA FESTA LO DIA 7 D' AGOST.

SE VENERA EN LA PARROQUIAL IGLESIA DE PRATS DEL REY, HEDAT DE VICI.



S. Gayetà.

Varó de gran penitència
En vida se 'os nomena;
(Gran Pare de Providència
Sua per nos, Gayetà!
Als Comtes de Thiene encanta
Un nin com llin fanyós,
Del mil quatrecent vuyanta
Es lo fet mes gloriós;
Fascent la hermosa Vincencia
Lo jardí alont esclata; Gran, etc.
Ab vocació ardenta y vera
En Venecia comensara
La eclesiastica carrera
Y en Roma la tornenara,
De vostre talent y ciencia
Admirat tothom queda; Gran, etc.
Estant la nit de Nadal
En Santa Maria Majó
De la Reyna Celestial
Disfrutan l'aparició,
Que á Jesus ab complacencia
En vostres brassos posá: Gran, etc.
Ja sacerdot ordenat
Y predicat eloqüent,
Preito notari nomenat,
Y en drets doctor eminent,
Demana ab insistencia
La curt romana dexa; Gran, etc.
A Venecia os traslada
Fundant allí un hospital,
Ab vostre exemple atrayen

A la gent mes principal,
Empleyant gran part de herencia
Ab Joan vostre germá: Gran, etc.
En Roma pensau fundar
Una nova religió
Per la herejia extirpar
Precurant la salvació,
Ordre sant de obediencia
De *Clericus Reglar* sent: Gran, etc.
Ab lo bisbe de Theati
Que després feu Paulo quart
Acóle y Consiliari
Varons de vida exemplar
De Ciment Sotó la auencia
Pronte varen alcansa; Gran, etc.
En mil cinch cents vint y quatre
La Milicia Theatina
Professa ja, per combatre
De la heregia tota ruina,
Y la Divina clemencia
Logramos procurar: Gran, etc.
Essent Vos lo Fundador
Mando tenir no volen,
Com á vostre superior
Al Preposit respecten;
Paux poltres, obediencia,
Y castetat varen jurá, Gran, etc.
En Venecia y en Milan,
Genova, Padua y Palerm,
Nous convents edificant
Pres l'Ordre increment tan ferm

Que implora vostra assistencia
Tot lo poble cristiá: Gran, etc.
A los tres anys de fundada
Vostre Religió y convent,
Se veu Roma saquejada
Per Barbero mult crudelment;
La solidadesa insolencia
Contra Vos se va enauya; Gran, etc.
Inhumanes torrens safrán
En preona del Vaticá
Perque l'or que no tenian
Vos volian fer dona;
Perillat vostra existencia
Un espanyol vos lliura; Gran etc.
Caritatis, dols, afable,
Los mes sans consells donant
Ab bondat inimitable
Las injurias perdonant,
Mansuetud y paciencia
Sempre varen predicá: Gran, etc.
Vida tan angelical
Sixanta set anys portada
Ab la Gloria Celestial
Per lo Etern es premiada,
En set de Agost, sa presencia
A disfrutar vos crida: Gran, etc.
Preis del Rey ab reverencia
Sempre á vostres peus dirá,
(Gran Pare de Providencia
Sua per nos, Gayetà!

ORACIO.

Où Dieu, que concedireu d nostre confessor lo benemerit Sant Gayetà que imita la vida dels Apòstols, concedimnos que assistis de la sua intercessió y animats del seu exemple posém sempre en Vos tota nostra confiança y volem aspirar per los bens celestials. Per Nostre Senyor Jesucrist, nostre Fill que ab Vos eiu y regna en unitat de Deu & per tot los segles dels segles. Amen etc.

Barcelona.—Imp. Salazar, Porta Ferrisa, 16.—1885.